

„APROBAT”
/semnat/ Anatolie Munteanu
Directorul Centrului pentru
Drepturile Omului din Moldova
Avocat parlamentar
_____ 2013

RAPORT

***în baza vizitei preventive efectuate
la Penitenciarul nr 13 Chişinău,
efectuată la 11 februarie 2013***

mun. Chişinău

26 februarie 2013

În cadrul activităţii Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii, la data de 18 februarie 2013 funcţionarii Centrului pentru Drepturile Omului Gheorghe Bosâi şi Lilian Tudosan au efectuat o vizită preventivă la Penitenciarul nr. 13, situat în mun. Chişinău.

Scopul vizitei s-a axat pe monitorizarea condiţiilor de detenţie în încăperile destinate detenţiei arestaţilor preventiv de sex masculin. Astfel, a fost vizitată celula nr. 49.

La momentul vizitei în celula dată erau plasate 6 persoane care nu au înaintat plîngerii vizavi de maltratare din partea colaboratorilor penitenciarului. În celulă sunt instalate 3 paturi duble. Suprafaţa celulei nu era indicată, potrivit informaţiilor din penitenciarul nr. 13 suprafaţa fiind de 12,24 m².

Referitor la condiţiile de detenţie din celula dată s-au constatat următoarele:

Lumina naturală este dificil accesibilă, fereastra fiind instalată într-un capăt al celulei. Totuşi în penitenciar a fost stabilit un grafic de asigurarea cu energie electrică, energia fiind deconectată de 3 ori pe timpul zilei şi pe tot parcursul nopţii. Acest fapt creează anumite sentimente de anxietate pentru persoanele plasate în ea.

Totodată, condiţiile sanitar-igienice din celula 49 nu corespund prevederilor **art. 225 Cod de executare**, care stipulează că încăperile destinate cazării deţinuţilor trebuie să corespundă exigenţelor de sănătate şi igienă stipulate în normativele de construcţii ale Republicii Moldova, inclusiv privind volumul, spaţiul, iluminatul, încălzitul şi ventilarea:

- a. Astfel pereții celulelor erau insalubri, podelele fiind reci, de beton;
- b. O carență importantă o constituie imposibilitatea și neasigurarea deținuților de a-și satisface necesitățile fiziologice în condiții decente și curate, conform prevederilor art. 245 Cod de Executare. Veceul este situat imediat lângă paturile de dormit și este despărțit de restul celulei de o portieră;
- d. De asemenea deținuții nu sunt asigurați cu apă potabilă curată și permanentă și nu au posibilitatea de a-și menține igiena zilnică. Robinetul, care asigură celula cu apă potabilă este situat imediat deasupra veceului, apele scurse din acesta fiind deversate direct în veceu și servește la evacuarea apelor reziduale. Din acest robinet deținuții iau apă potabilă, își mențin igiena personală și își spală vesela;
- e. Deținuții nu sunt asigurați cu saltele și lenjerie de pat;
- f. O altă carență atestată în instituția vizitată o constituie starea insalubră generală din celula nr.49. Aparent celula era văruită, însă umiditatea ridicată și podelele de beton, precum și posibilitatea plasării a mai multor persoane neținând cont de normativele spațiilor locative pot constitui sursa răspândirii și infectării cu boli infecțioase;
- g. Un aspect ce nu poate fi tolerat este plasarea în celulă a unui număr sporit de deținuți, unui deținut revenindu-i 2 m² de spațiu.

Reieșind din cele constatate vom ține să menționăm, și că prevederile standardelor internaționale în domeniu, care stipulează condiții minime de detenție, în toate locurile unde deținuților li se cere să lucreze sau să trăiască, ferestrele trebuie să fie suficient de mari pentru a permite deținuților să citească sau să scrie fără să-și strice vederea, beneficiind de lumină naturală în condiții normale. Aceleași cerințe se referă și la lumina artificială. Totodată, ferestrele vor fi astfel construite încât să permită pătrunderea aerului proaspăt în celulă.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a condamnat Republica Moldova pentru violarea art.3 al CEDO pentru încălcări similare celor atestate și în instituția nominalizată. De asemenea în *Rapoartele Comitetului European de Prevenire a Torturii*, bazate pe vizitele repetate efectuate în această instituție penitenciară în repetate rânduri, precum și în avizele avocatului parlamentar menite de a ameliora condițiile de detenție în acest penitenciar s-a atras atenție că condițiile de detenție pot fi atribuite celor degradante și inumane. Cazuri de condamnare a Republicii Moldova pentru violarea art. 3 CEDO este reprezentată de cauza *Ostrovari v. Moldova*¹, care

---

¹ 89. Având în vedere efectele cumulative ale condițiilor din celulă, lipsa asistenței medicale depline, expunerea la fumul de țigară, hrana inadecvată, termenul petrecut în detenție și impactul specific pe care aceste condiții le-ar fi avut asupra sănătății reclamantului, Curtea consideră că suferințele îndurate

perioade mici s-a deținut în penitenciarul dat în condiții similare celor atestate în celula nr. 49.

Reieșind din încălcările atestate în adresa Instituției Penitenciare nr. 13 propun de înaintat un aviz cu următoarele recomandări în vederea înlăturării încălcărilor depistate:

1. A sista activitatea celulei nr. 49, pînă la reamenajarea acesteia potrivit standardelor în vigoare ce țin de asigurarea condițiilor de detenție.

Prezentul raport este prezentat avocatului parlamentar spre aprobare și înaintare a actelor de reacționare.

***Consultant superior în
Serviciul investigații și Monitorizare***

GH. BOSÎI

---

de reclamant depășesc nivelul inevitabil inerent detenției și constată că suferințele care au urmat au depășit nivelul de severitate în sensul articolului 3 al Convenției.

90. Prin urmare, Curtea constată că condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 a reclamantului Ostrovari au fost contrare articolului 3 al Convenției.

ANEXĂ:

**VIZITA MECANISMULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE A TORTURII
din 18 februarie 2013**

FOTO NR. 1 VECEUL DIN CELULA NR. 49 PENITENCIARUL NR. 13

FOTO NR. 2 SEPARAREA VECEULUI PRIN PORTIERE

FOTO NR. 3 CONDIȚIILE DIN CELULA NR. 49

FOTO NR. 4 FEREAȘTRA CELULEI NR. 49

FOTO NR. 5 VECEUL ȘI ROBINETUL ÎN CELULA NR. 49

FOTO NR. 6 SALUBRITATEA ÎN CELULA NR. 49

FOTO NR. 7 CONDIȚIILE DE PĂSTRAREA A LUCRURILOR PERSONALE

FOTO NR. 8 PODEAUA ÎN CELULA NR. 49

